

Fronda Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Abonamente Parohii cl. I 450 Lei " cl. II 400 Lei " cl. III 350 Lei Sub clasă 300 Lei Particulari 200 Lei	MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ EPISCOPIA CARANSEBEȘULUI CONT C. E. C. Nr. 89878	Publicații Concursse protopopale 1000 Lei " parohii cl. I 600 Lei " " " II 500 Lei " " " III 400 Lei Diferite publicații cm. □ 0 Lei
---	--	--

„...TOȚI SA FIM UNA“

„Toți să fim una“, sunt cuvinte pline de mireasmă duhovnicească cari au înflorit, odinioară, pe buzele Celui mai nevinovat pământean — în chip de rugăciune — către Tatăl ceresc.

Aceste cuvinte providențiale reprezintă testamentul, ultima și suprema dorință a lui Iisus înălțată către Cer înainte de a păși pe drumul calvarului și a jertfei pe Cruce.

Oricine ar încerca să adâncească sensul acestor cuvinte dumnezeiești va trebui să recunoască — nu fără strângere de inimă — că lumea creștină s'a abătut în mod vădit dela acest ideal. Slăbiciunea și interesele mărunte au destrămat unitatea bisericii atât de evidentă în veacurile creștinismului primar.

Mai dureroasă și deadreptul îngrijorătoare era destrămarea și desbinarea pe care dușmanii au întrefinut-o până deunăzi în sânul poporului nostru.

„Uniația“, această dureroasă desbinare a fost pe drept cuvânt fatală pentru toți Românii căci a alimentat și menținut vrajba între frații de același sânge și lege. Istoria ne este mărtoră însă, că toate amăgirile, falsurile și teroarea nu au fost în stare să determine pe Românii trecuți la „unire“ să-și schimbe legea. Ei au continuat să trăiască până azi în unitatea de credință și de tradiție religioasă în care trăiește majoritatea poporului român.

Rezistența clerului și poporului împotriva „unirii“, a fost deosebit de pilduitoare. Nu a fost sat în Ardeal care să nu-și fi apărut până la mucenicie credința.

Dascălul ardelean de istorie națională I. Lupaș, într'un studiu valoros, ne înfățișează — între altele — declarațiile de

neșovăitoare îndrăzneală și clasică limpezime mai ales pentru împrejurările actuale făcute în numele poporului ardelean de către țăranul săliștean Oprea Miclăuș în fața asupritorilor:

„Noi nu am fost niciodată uniți, așa dar nici un părăsim unirea ci rămânem în vechea noastră credință, căci oricât s'ar părea că am fost uniți totuși adevărul lucrul stă cu totul altfel căci numai preoții noștri s'au arătat ca și cum ei ar fi uniți și ar fi jurat de o parte că au primit legea nemțească, adică unirea, iar față de noi se legau pe ce au mai scump că numai de silă s'au arătat față de domni ca și cum ar fi uniți“.

Țăranii din comuna Bucium în disprețuirea lor spuneau: „Mai bine ne pustim și pribegim de cât să ne fim de preot unit“.

Chiar la 80 ani după „unire“ glasul cronicarului Gh. Șincal care deși unit, ne avea nici un respect față de uniație, răsuna mustrător și profetic: „Trezește-te popor unit și ai minte!“

Pilduitoarea rezistență a Românilor împotriva „unirii“ și toate eforturile lor pentru apărarea legii strămoșești au avut o puternică rezonanță și peste fruntariile țării. În legătură cu această rezistență hotărâtă împotriva „unirii“, cunoscutul profesor univ. R. W. Seton-Watson din Londra spunea că „turma ortodoxă a fost lăsată fără episcopii și într'o lipsă totală de preoți... dar ei au rezistat cu dârzenie și au dovedit o uimitoare virilitate și tenacitate a sentimentului național, fără egal în Europa“.

Dacă această a fost atitudinea poporului ardelean față de unirea cu papalitatea,

mai poate cineva să ridice piedici pentru ca poporul să nu se reîntoarcă astăzi la biserica străbună? Dacă mai sunt încă frați de ai noștri cari își apleacă urechea la șoaptele străine, dacă mai bate în piepturile lor o inimă de român, ar trebui să sesizeze măreția actualelor clipe de proporții unice și să se întoarcă la altarul strămoșesc și în turma cea dreptcredincioasă a întregului nostru popor.

Cei ce mai stăruie încă în îndoială și întârzie să participe la elanul colectiv de înfrățire spirituală, să asculte glasul și să urmeze calea păstorilor lor cari la apelul Înaintestătătorului Bisericii noastre Ortodoxe I. P. S. Patriarh Justinian și a I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului au rupt „pecețile unirii,” și au înțeles să vindece rana dureroasă a desbinării pentru ca să fim, iarăși, cu toții una după voia Mântuitorului.

Mișcătoare și pline de duiosie sunt cuvintele Păr. Prof. T. Belașcu corifeul mișcării de revenire la Ortodoxie. Acesta își încheie caldă sa mărturisire de atașament față de Biserica strămoșească prin cuvintele: „*Infăptuind prin întoarcerea noastră în sânul Bisericii Ort. Române, unitatea spirituală a poporului nostru, suntem incredințați că Patria ne va fi recunoscătoare, iar Mântuitorul, care pe toți ne vrea să fim una — precum El și Tatăl cel ceresc una sunt — ne va binecuvânta*”.

De asemenea fostul protopop gr. catolic al Brașovului P. C. Sa Pr. Ioan Florea, mărturisea: „*Apelul Bisericii Orto-*

doxe mame a venit la timp. Umiliți de satrapia Vaticanului, așteptam semnul unui diriguitor puternic și apelul căldării frățești pentru a ne întoarce acolo de unde au plecat strămoșii noștri. Ca tot ce e clădit pe nisip, trebuia să se dărâme într'o zi și această unire”.

La fel de impresionante sunt cuvintele P. C. Prof. G. Zagrai: „*A sta în tabere opuse, ortodocșii și greco-catolici, frații de aceeași obârșie și legați prin aceleași idealuri... trădăm laș imperatiivele de viață ale poporului nostru*”.

În fine, pentru o cât mai limpede oglindire a acestui adevăr, mai adaugăm declarațiile Păr. Dr. C. Pop din Satu Mare făcute ziarului „Universul”: *Atât de mare este pornirea poporului pentru întoarcerea la Biserica Ortodoxă Română, încât au trecut la ortodoxie chiar două comune romano-catolice, încât preoții acestora s'au trezit complectamente lipsiți de credincioși*”.

Concluzia acestor mărturisiri limpezi și pline de elan grăiește dela sine. Din partea fraților încă desbinați se cere să facă o sforțare, să se smulgă din mrejele viclene și să se întoarcă la mama cea bună a întregului popor pentru ca să putem restabili unitatea de credință și destin a Neamului nostru.

Numai restabilită în unitatea ei primară, Biserica Ortodoxă Română, va putea înfăptui cu puteri multiple misiunea ei sublimă în slujba mulțimii.

Pr. Prof. Virgil Turcan

JUSTINIAN

Din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Bucureștilor Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Locțiitor al Scaunului din Cesareea Capadochiei, Patriarhal Bisericii Ortodoxe Române și Președinte al Sfântului Sinod.

Vouă tuturor protopopilor, preoților și credincioșilor români din Transilvania, care ați ținut până acum de Biserica Unită,

Har și pace dela Dumnezeu Părintele Luminilor, iar dela Noi dragoste părintească și binecuvântare patriarhicească.

Văzut-am Noi și am primit cu mare bucurie hotărîrea voastră de întoarcere la sânul Bisericii ortodoxe, dela care v'a desprins vitregii a vremurilor și duhul cel stră-

in de inimele și de cugetele voastre. Și ne-am adus aminte de sfaturile și îndemnu-rile pe care înaintașul Nostru în Scaun, Vlădica Teodosie Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Prea Fericirii Patriarhi Calinic al Constantinopolului și Desitei al Ierusalimului, le-a îndreptat cu durere acum două veacuri și jumătate către strămoșii voștri, amăgiți atunci să lepede dreapta credință și să aibă părtașie și supunere cu Biserica Romei.

Și iarăși cu strângere de inimă ne-am amintit de blestemul și afurisania cu care ei au fost legați atunci pentru neascultare și primire de învățături străine.

Dar acum, văzând hotărîrea voastră nesilită de a lepăda orice învățatură și supunere străină și de a reveni la sânul Bisericii noastre ortodoxe, noi primind această hotărîre și mărturisire a voastră, pe temeiul puterii date Nouă de către Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin Apostolii Săi, de a lega și deslega câte se întâmplă în popor, iertăm și deslegăm pe strămoși, pe părinți și pe urmașii lor de toată anatema, blestemul și afurisania rostite asupra lor de Prea Feri-

titul Patriarh Calinic al Constantinopolului prin gramata sinodală din luna Mai anul 1701, precum și de înaintașul Nostru în în Scaun Mitropolitul Teodosie al Ungro-Vlahiei, prin cartea sa din anul 1702. Socotim fără urmare pentru mântuirea sufletelor toate cuvintele grele aruncate atunci asupra lor și îmbrățișăm cu dragoste părintească și cu inimă caldă pe toți frații Români care vin iarăși la sânul Bisericii noastre române ortodoxe.

Data în Scaunul Nostru patriarhicesc, din București astăzi 17 Octomvrie anul mântuirii 1948.

Patriarh al României

† JUSTINIAN

Problema arhitecturii bisericesti contemporane

Formele arhitecturale a bisericilor românești încă nu sunt destul studiate. Încă nu e rezolvată chestiunea, care anume stil îl putem stabili, ca stil național românesc.

Avem diferite monumente istorice arhitecturale, cari s'au dezvoltat în țara noastră și pe baza formelor centrice, vertical — axiale, bizantine, și pe baza formelor lungi, orizontal — axiale, române.

Chestiunea stilului național românesc contemporan nu poate fi rezolvată altfel, de cât: 1). după studierea sistematică a arhitecturii populare române și în primul rând a casei țărănești, 2). după studierea literaturii științifice, publicate despre arhitectura populară din țările vecine cu noi. Aceasta este necesar pentru ca să se știe nu numai influența din împrejurimea apropiată, dar și pentru știința metodologiei în studierea artelor populare.

De pilda, numai în Ucraina Sovietică, chiar înainte de ultimul războiu mondial, au apărut mai mult de cât 50 de lucrări științifice în legătură cu stilul național ucrainean, și separat, în legătură cu elaborarea de către pictori, arhitecți a formelor celor mai potrivite din punct de vedere practic și artistic — al caselor țărănești contemporane.

Lucrarea aceasta este posibilă numai sub conducerea Academiei Republicii Populare Române, care acum a început activitatea sa pe baza democratică și care pro-

mite multă atenție pentru arta plastică.

Încercăm acum să punem problema stilului bisericesc român.

În orice caz stilul național român nu poate să fie o imitație nici a stilului bizantin, nici a unui alt stil, care deja demult a trăit și a murit. Chestiunea poate fi rezolvată numai astfel: pe baza studierii stilurilor artistice mondiale a trecutului și pe baza științei tradițiilor populare locale — se poate resimți și găsi un stil românesc național contemporan, care poate să fie corespunzător timpului nostru actual și în acelaș timp, având formele în adevăr românești.

Până când va fi executată lucrarea aceasta mare științifică și artistică, până când vom avea direcțiunea dreaptă în căutarea stilului național românesc, trebuie ca să înțelegem și să facem analiza artistică a formelor bisericesti arhitecturale numeroase, cari sunt în comunele apropiate pentru ca să se știe greșelile și avantajele lor.

Deocamdată, în acest articol scurt, ne limităm la clasificarea compozițională a bisericilor din Eparhia Caransebeșului în stil bizantin. Deși în Eparhia noastră avem biserici în diferite alte stiluri: roman, barocco, clasic și încercări în stil românesc modern. Dar despre toate acestea vom vorbi altădată.

În stilul bizantin avem biserici din comunele Deliblata — cu pereți în liniile

colorate orizontale și din comuna Margina — cu pereți în o culoare, dar cu plastica ornamentală mai expresivă.

În stilul bizantin puțin modernizat — din comunele Nicolințul mare și din Șipet — cu cupoalele turnurilor de fațadă și cu alte detalii nu complet corespunzătoare cu stilul acesta.

Din comunele Herendești și Cacova — în forme bizantine mult schimbate, așa că avem numai o schemă centrică bizantină, dar toate celelalte detalii — sunt amestec de stiluri diferite.

Cele mai multe biserici în stil bizantin sunt construite în timpul nostru, când Banatul a intrat în Statul Român. Din această cauză mai ales e necesară critica lor creatoare.

Nici renoirea mecanică a unui stil antic, care și-a trăit traiul cu o mie de ani înainte, ca în Deliblata și Margina, nici stricăciunea îndrăzneată a stilului acestuia, ca în Nicolințul mare și în Șipet, nici eclectică, adică încărcătura stilurilor sub forma schematică bizantină — ca în Herendești și Cacova — nu sunt admise în timpul nostru.

Numai așa ca în comuna Oțelul Roșu (Ferdinand), unde creația este mai adâncă, unde Biserica — a cărei imagine o reproducem în acest articol este o sinteză a schemei bizantine cu formele monumentelor istorice românești — rezervarea problemei este mai reușită în comparație cu cazurile arătate mai sus.

Deocamdată, acest drum, pe care a mers și autorul catedralei noi din Timișoara, este cel mai bun: nici transferarea mecanică, nici stricăciunea unui stil antic prin amestecul stilurilor, ci numai prelungirea procesului istoric când stilul bizantin a primit în țara românească formele specifice locale: 1). cupolele piramidale, mai rezistente pentru ploaia torențială, de cât semisfera bizantină, asemănătoare cu acoperișul înalt al casei țărănești tot așa patrulateral; 2). la fel cupolele conice ca și căciula înaltă țărănească; 3). portalul umbrat ceva asemănător cu veranda în casa țărănească tipică — cu pivnița sub locuința; 4). cornișa mare, asemănătoare cu

margina înaintată a acoperișului din casa țărănească; 5). ornamentația plastică sub cornișă, ceva asemănătoare cu ciucurii la haina sârbătorească a femeilor bănățene; 6). ornamentația colorată a acoperișurilor ceramice, așa ca broderia bogată a hainei țărănești.

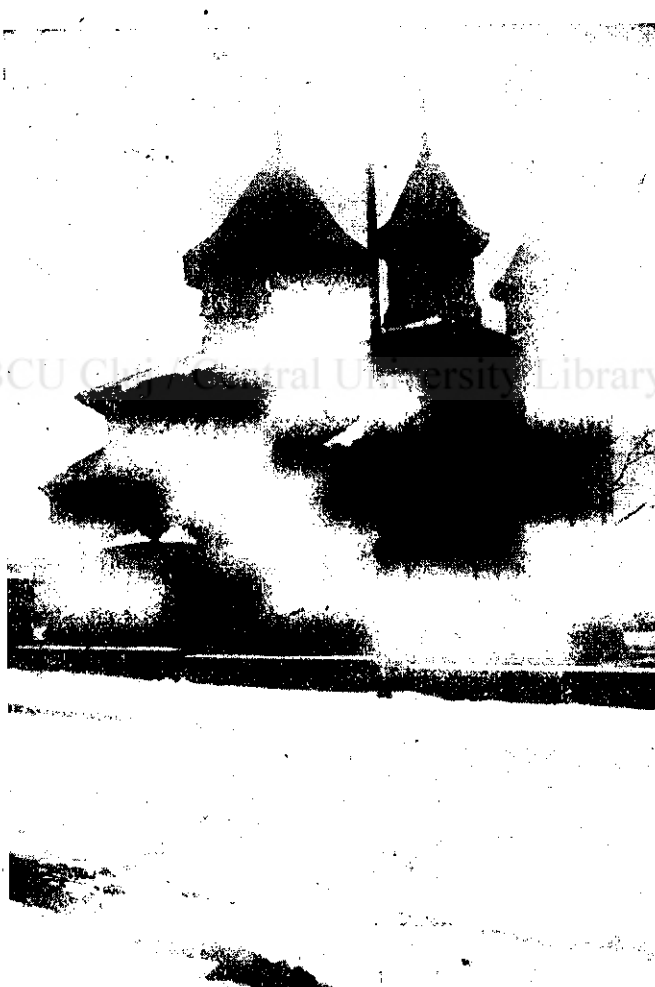
Din aceste forme, sau poate și din alte izvoare sunt luate motivele bisericii din comuna Oțelul Roșu, în orice caz elementele ei componențiale nu sunt simțite, ca ceva străine pentru ochiul artistic românesc.

În general, suntem pentru creația originală artistică în stilul bisericesc

sătesc pe baza științei artei mondiale, conținutului contemporan democratic și a formelor populare române.

V. Cărmăzinu
Arhitect, prof. universitar

(Va urma)

„Despre trei lucruri, nu te grăbi să vorbești: despre Dumnezeu, până ce nu-ți întărești credința, în El; despre păcatul altuia, până ce nu-ți cunoști pe al tău; despre ziua de mâine, până ce nu se luminează de ziuă. (NICOLAE VELIMIROVIC)

DIN CÂMPUL MISIUNII**Sfințirea bisericii din Borlova**

Comuna Borlova, situată la poalele Muntelui mic, a avut marele praznic al sfințirii bisericii prin Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin, Joi 14 Octombrie a. c. ziua Cuv. Paraschiva.

Insoțit de Prot. Dr. M. Bănescu cons. ref. eparhial și Prot. P. Toma secretar eparhial, P. S. Sa este întâmpinat la hotarul comunei de un banderiu de călăreți, iar în mijlocul comunei, sub un arc de verdeață de mulțimea credincioșilor. Vorbesc: primarul Z. Mustețea în numele comunei, notarul P. Vlad în numele guvernului, M. Frențescu în numele partidelor politice, I. Cucuruz în numele corpului silvic și V. Cojocariu în numele corpului didactic, tuturor le răspunde P. S. Sa și urmat de credincioși în sunetele fanfarei se îndreaptă spre biserică. Aici, preotul locului D. Grama bineventează și face obișnuitul raport, iar după răspunsul P. S. Sa, întrăm în curtea bisericii unde se începe serviciul sfințirii bisericii după care urmează Sf. Liturghie arhierescă, P. S. Sa fiind înconjurat de următorul sobor: Prot. Dr. M. Bănescu, Prot. P. Toma, Pr. V. Filip-Rueni, Pr. I. Cocârlă-Zervești și diaconul catedral D. Băloni. Răspunsurile liturgice au fost date de corul bisericesc de sub priceputa conducere a inv. dir N. Boșcai.

La priceasnă, P. S. Sa ține o documentată predică, arătând care este însemnătatea bisericii și rolul Sf. moaște cari s'au pus în Sf. prestol. Combate relele încuibate în această comună, concubinajul și sectarismul, arătând și primejdiile ce le reprezintă aceste secte.

La sfârșitul Liturghiei, P. S. Sa stropește credincioșii prezenți cu apă sfințită și ieșind afară, imparte copiilor cruciulițe, iconițe și cărți de rugăciuni.

Masa se servește în casa d-lui I. Mustețea. Corul bisericii, prin glasul dirijorului N. Boșcai asigură pe P. S. Sa că va fi mereu în slujba Sfintei noastre Biserici pe care și-au propus a o servi.

În stradă, reușita echipă de dansatori joacă frumoasele dansuri naționale, cari au dus faima Banatului în toată țara și chiar în străinătate.

După controlul oficiului parohial, P. S. Sa face câteva vizite, după care se întoarce la reședință.

Sfințirea Sf. bisericii din Herendesti

Credincioșii din frunțașă comună Herendesti din nemijlocita apropiere a Lugojului, socotind că vechiul lor locaș dumnezeesc nu mai putea face față comunei lor, din propriile lor puteri și din jertfa tuturor, în 1931 și-au înălțat un nou locaș de închinăciune, o monumentală catedrală, care ar putea împodobi cu mândrie orice oraș din Banat sau din țară.

Mai aveau o singură dorință ca să fie predată sublimei destinațiuni prin punerea sf. moaște în prestolul altarului de către Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin.

Acest v.s. al credincioșilor a fost înfăptuit, căci Prea Sfinția Sa, în dimineața zilei de 7 Noembrie a. c., însoțit de Prot. P. Toma, secretar eparhial și pr. M. Jigorea adm. protopopesc Lugoj, s'au deplasat în frunțașă parohie.

La hotarul comunei, înaltul oaspe a fost întâmpinat de un banderiu de călăreți și bicicliști, de flacăii comunei, cari în frumosul lor port țărănesc și pe caii lor sprinteni, prezentau un aspect din cele mai frumoase.

În mijlocul comunei, era ridicată o impunătoare poartă triumfală împodobită cu verdeață și flori și cu inscripția „Bine ați venit“.

Aici P. S. Sa era așteptat de mulțimea credincioșilor comunei, în frunte cu primarul A. Munteanu care oferă tradiționala pâine și sare și urând înaltului Ierarh bun sosit, P. S. Sa plăcut impresionat de această manifestare, căldurosă răspunde că a venit cu bucurie în această comună de gospodari harnici și cu frica lui Dumnezeu, spre a-i cerceta și a cere binecuyântarea Mântuitorului asupra bisericii zidite prin vrednicia lor.

De aici, pe jos, drumul se continuă spre biserică.

Înainte Sf. biserici, așteaptă părintele C. Suru, parohul locului și mai mulți preoți îmbrăcați în ornate, cu sfânta cruce și evanghelie. În raportul făcut, par. C. Suru

înfățișează P. S. Sale întreaga sa activitate și strădanie depusă în rând cu toți credincioșii comunei pentru zidirea acestei mărețe biserici. Nu uită a aminti și prețiosul concurs dat de dascălul confesional pensionar A. Novac, care cu mâna și cheltuiala sa a pictat 13 icoane și a donat un clopot. Termină proșternând recunoștința pentru înalta descindere și urează P. S. Sale „Întru mulți ani“.

P. S. Sa răspunzând talmăcește bucuria ce o simte în această înălțătoare, zi mulțumește păr. C. Suru, pentru substanțialul său raport și împarte credincioșilor arhieresti binecuvântări, după care se începe actul sfințirii casei Domnului prin înconjurarea ei, apoi intră în altar, unde sfințirea culminează prin așezarea sfințelor moaște și pregătirea Sf. Prestol.

După terminarea acestui sfânt act solemn, P. S. Sa unge cu Sf. mir interiorul bisericii și-l stropește cu apă sfințită.

A. urmat sfânta Liturghie, la care P. S. Sa este înconjurat de următorul sobor:

Prot. P. Toma, secretar eparhial, preoții M. Jgorea, adm. protopopes, P. Mușoi-Visag, N. Vănațu-Lugojel, A. Lazăr-Satumic, C. Suru Herendești și diaconul catedral D. Băloni. Răspunsurile liturgice au fost date de corul bisericesc de sub măiestra conducere a țaranului I. Părvu, cantor diplomat, iar strana purtată de peste 25 de cantori.

La prîceasnă, P. S. Sa a rostit o frumoasă predică ascultată de mulțimea credincioșilor cu multă atenție. După ce explică însemnătatea actului săvârșit, P. S. Sa îndeamnă pe credincioși la cercetarea regulată a sf. biserici, pentru ca aici se propovăduiește cuvântul Domnului, îndemnându-i a trăi după învățăturilor și percepțele ei. Îi laudă pentru truda și jertfa adusă la zidirea casei Domnului, accentuând că truda și jertfa lor își află dreapta răsplătire ce o simt în clipele de față când dragostea pentru Domnul o trec ca moștenire copiilor lor întrupată în zidurile care vor vorbi tuturor despre evlavie și vrednicia lor. Cuvântul arhieresc, care a ținut încordată atenția celor prezenți timp de aproape o oră, a lăsat o adâncă impresie asupra tuturor.

La sfârșitul Liturghiei, P. S. Sa a stropit mulțimea credincioșilor cu apă sfințită și ieșind afară, a împărțit copiilor cărți de rugăciune, cruciulițe și iconițe.

La casa păr. C. Suru, s'a luat masa, unde dl. înv. Gh. Chioran desvăluie P. S. Sale frumoasa activitate a păr. C. Suru, apreciată de toți fiii comunei. P. S. Sa, laudă din nou strădaniilor pr. C. Suru și a credincioșilor și în deosebi a înv. pens. A. Novac., pentru zidirea Sionului lor.

După controlul oficiului parohial, P. S. Sa și suita se întorc la Reședință. În drum P. S. Sa face o vizită catedralei Lugojului, unde este întâmpinat de mulțimea credincioșilor, azi ortodocși în frunte cu preoții locali și renumitul cor catedral „I. Vidu“. Emoționat, P. S. Sa adresează credincioșilor cuvinte de îmbărbătare și îndemn pentru așintări unitatea credinței strămoșești și după ce împărtășește arhierescă binecuvântare părăsește catedrala și orașul.

BIBLIOGRAFIE TEOLOGICA

Prot. Dr. P. Deheleanu profesor la Academia de Teologie din Arad. *MANUAL DE SECTOLOGIE*, Tipografia Diecezană Arad 1948 p. 573.

Prodigioasa muncă a păr. Prof. Dr. P. Deheleanu dela Academia de Teologie din Arad este încununată de apariția masivului și valorosului Manual de Sectologie eșit, recent, din teascurile „Diecezanei“ arădane.

Oricine își ia răgaz să citească această carte, rod al unei munci de specialitate, va putea face constatarea că ea depășește cadrul obișnuit, fiind cea mai bună lucrare din câte s'au scris în românește în acest gen.

Noutatea care ne-o oferă Sectologia Păr. Deheleanu este împărțirea potrivită și sistematică a materialului.

Studiul e împărțit în trei părți. Partea întâia cuprinde chestiuni introductive în care sunt înfățișate cauzele ivirii sectelor, mijloacele de luptă antisectară și o scurtă privire istorică a sectelor din România.

În partea a doua este expusă doctrina ortodoxă în raport cu ereziile comune tuturor sectelor, adică punctele de credință lepădate sau înțelese greșit de toți sectarii în comun și deopotrivă.

În partea a treia autorul analizează particularitățile sau punctele de credință proprii numai unor secte raportate la

punctul de vedere ortodox.

Studiul e complectat de un bogat și prețios indice bibliografic.

Ceace mărește în mod incontestabil valoarea lucrării este *metoda de tratare*. Autorul utilizează principiul: *teză, antiteză, sinteză*. Teza e doctrina noastră asupra căreia trebuie să ne documentăm în primul rând. Antiteza e doctrina și obiecțiunile, sectare în opoziție cu doctrina noastră. Sinteza o formulează cititorul însuși din confruntarea tezei cu antiteza și cu netemeinicia acesteia.

Socotim că Sectologia pâr. prof. Deheleanu apare la timpul oportun fiind un auxiliar nespus de prețios și de actualitate pentru preoți, studenți în teologie și pentru oricare creștin doritor de a se lămuri asupra adevărului religios de credință.

E de dorit ca această carte să se bucure de o circulație cât mai largă, noi, spre folosul Bisericii ortodoxe și spre cinstea autorului și instituției pe care o servește.

V. T.

INFORMAȚII

Personale. Prea Sfinția Sa Pâr. Episcop Veniamin a plecat în ziua de 18 Nov. a. c. la București având să rezolve diferite chestiuni curente ale eparhiei noastre.

Donații. Mai mulți credincioși din diferite colțuri a țării aflându-se în Baile Herculane pentru îngrijirea sănătății, au ținut să-și dea obolul și contribuția lor pentru restaurarea și împodobirea lăcașului divin din această localitate balneară. Dăm mai jos numele donatorilor:

I. P. S. Să Patriarhul Justinian al României cu 15.000 Lei Ministerul Sănătății prin Dl. Const. Cătașă Dir. Băilor și dl Tiberiu Gherga avocat, administrator prin punerea la dispoziție a materialelor necesare.

Dl. Moise Baba, Ingner Roșu, Mihail Prodaniciu, George Coralin pentru sânguinta și devotamentul depus în ducerea la bun sfârșit a lucrărilor.

Dumnezeu să răsplătească obolul și jertfa bunilor creștini.

Gvernul și poporul român au felicitat pe dl Prof. C. I. Parhôn, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, cu prilejul celei de a 74-a aniversări

Alegerile președințiale care au avut loc în Statele-Unite la 2 Noemvrie au dat următoarele rezultate: D. Truman a obținut 304 voturi și d. Dewey 189, în corpul electoral care urmează să desemneze pe noul președinte.

Un mareș plan pentru transformarea naturii pe un teritoriu de 120 milioane hectare, va fi pus

în aplicare în U. R. S. S. Incepând din anul 1949, în calea vânturilor aducătoare de secetă, se vor planta uriașe bariere de păduri, se vor construi lacuri și rezervoare de apă, recoltele de cereale vor alterna cu cele de furaje, etc.

PARTEA OFICIALĂ

No. 4034 E. 1948.

Circulară

către toate oficiile Protopresbiterale, parohiale și mănăstiri.

Ministerul Cultelor Dir. Cond. Serv. Inv. No. 41917 din 6 Noemvrie 1948 ne comunică următoarele:

Urmare circularii noastre Nr. 23.099 din 17 Iunie a. c. avem onoare a vă face cunoscut că inventarierea patrimoniului public, prevăzută de art. 30 din legea pentru stabilirea și aplicarea bugetului general al Statului pe exerc. 1948/949, prin Decretul Prezidial Nr. 218 publicat în Monitorul Oficial din 28 August a. c. s'a stabilit să se efectueze pe data de 31 Decemvrie 1948.

În acest scop, vi se înaintează, odată cu prezenta, instrucțiunile Nr. 27.400/948 ale Ministerului de Finanțe, Direcția Inventarului. Aceste instrucțiuni se trimit numai Mitropoliilor sau Episcopiiilor, protoieriiilor și mănăstirilor mai îndepărtate. Parohiile vor folosi instrucțiunile primite de Primăriile respective.

Dispozițiile prevăzute în instrucțiunile Ministerului de Finanțe se vor executa întocmai, cu excepția cap. V. pct. 2 dela pag. 23, în sensul că unitățile de inventariere sunt obligate să completeze formularele în 3 exemplare.

Parohiile își vor opri un exemplar, iar restul de două, de fiecare clasă și subclasă, le vor înainta protoieriei respective.

Protoieria care este și unitatea centralizatoare de rangul I, va înainta Episcopiei respective pe lângă borderourile centralizatoare, formularele primite dela parohii, precum și formularele proprii de inventariere.

Mitropoliile și Episcopiiile la rândul lor, pe lângă borderourile centralizatoare, pe care le întocmesc, în dublu exemplar ca unități centralizatoare de rangul II, vor anexa și înainta Ministerului și câte un exemplar din aceste două formulare ale

tuturor unităților de inventariere (filiale, parohii, protoierii, mănăstiri), precum și formularele proprii de inventariere, astfel ca la Minister să sosească până cel mai târziu 28 Februarie 1949 următoarele:

Adresa recapitulativă-tip

Borderourile centralizatoare pe eparhii.

Formularele de inventariere ale averii proprii.

Formularele de inventariere ale tuturor unităților de inventariere, ca anexe la borderouri

Formularele privind lipsurile.

Formularele privind plusurile.

Pentru ca această lucrare să se execute în termen și condițiuni optime, timpul rezervat întregii operațiuni se va utiliza astfel:

Dela 31 Decembrie 1948 până la 1 Februarie 1949 — inventarierea care va avea loc la toate unitățile: (parohii, protoierii, școli, mănăstiri, episcopii, mitropolii, Minister).

Dela 1 Februarie 1949 la 10 Februarie 1949 — centralizarea de către unitățile de rangul I. (protoieriile).

Dela 11 Februarie 1949 până la 22 Februarie 22 Februarie 1949 — centralizarea de către unitățile de rangul II (Episcopiiile sau Mitropoliile).

Intrucât formularele de inventariere și centralizare se vor ridica conform instrucțiunile dela Administrațiile Financiare, ni se va înainta până cel mai târziu 15 Noembrie 1948 numărul unităților de inventariere și de centralizare pe județe, pentru a se comunica la timp Ministerului de Finanțe în vederea repartizării formularelor la Administrațiile Financiare.

După repartizare, Mitropoliile sau Episcopiiile vor procura dela acestea, numărul de formulare necesare lor și unităților de inventariere, și de centralizare din cuprinsul eparhiei.

Până la primirea formularelor, vă rugăm a lua măsurile necesare ca organele de inventariere și de centralizare, să studieze și să-și însușească normele prevăzute în instrucțiuni, știut fiind că nu se admite nici un fel de întârziere, peste termenile fixate mai sus și că de exactitatea și modul întocmirii formularelor, răspund la Mitropolii sau la Episcopii: consilierul economic și șeful secției inventarului. La pro-

toierii: protoiereul, la parohii: preotul paroh, la mănăstiri: starețul.

În cazurile de nedumeriri în ceea ce privește înscrierea bunurilor pe clase și subclase, ni se vor cere din timp lămuriri, fie în scris, fie telefonic.

Se atrage atențiunea că în ceea ce privește cărțile de ritual, acestea se vor trece la clasa 5, subclasa 6 (56).

Catapeteasma propriu zisă se va trece la clasa 6, subclasa 0 (60), iar icoanele de pe ea; se vor trece la clasa 5, subclasa (6 56).

În cazul când veți întâmpina greutăți în evaluarea unor bunuri, pentru apreciere și evaluare justă, vă veți adresa tehnicienilor și specialiștilor locali.

Șefii instituțiilor sunt obligați a lua toate măsurile necesare pentru ca această lucrare să se efectueze în cele mai bune condițiuni și termenile menționate, repartizând personalul necesar secției de inventariere, fiind personal răspunzător de executarea în bune condițiuni a operațiunii de inventariere.

Ceeace se comunică spre știre și strictă conformare.

Neexecutarea la timp și întocmai a acestor dispozițiuni, — va atrage după sine pedepsirea celor vinovați, conf. Legei Contabilității Publice.

Caransebeș, la 16 Noembrie 1948.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent
Prot. Dr. I. Crețiu

CIRCULARĂ

Nr. 3932 B. 1948.

În conformitate cu dispozițiunile Prea Veneratului Consiliu Central Bisericesc, Nr. 3577/948; dispunem ca potrivit art. 3, al 2 din *Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română*, publicat în Monitorul Oficial, P. I Nr. 213 din 15 Sept. 1937, PP. CC. Preoți parohi să întocmească listele parohiale până la 30 Noembrie a. c., îndeplinind și prevederile art. următoare, ca în eventualitatea alegerilor organelor parohiale să fie evitate contestațiile și frământările inutile.

Ceeace se comunică spre conformare tuturor conducătorilor Oficiilor parhiale din eparhia noastră.

Caransebeș, la 6 Nov. 1948.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier eparhial
Prot. Dr. Marcu Bănescu